

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

8 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Uit de bron blijkt dat de opstand tegen koning Filips II

- een burgeroorlog is, want de bron beschrijft de verovering door Nederlandse Watergeuzen van een stad in de Nederlanden 1
- een godsdienstoorlog is, want er is sprake van strijd tussen protestanten en katholieken 1

9 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De oprichting van botanische tuinen past bij:

- de nieuwe wetenschappelijke belangstelling die in de zestiende eeuw begon 1
- want er werden onbekende planten verzameld en bestudeerd 1

- het begin van de Europese expansie 1
- want daardoor ontdekte men de nieuwe planten / want daardoor ging men op zoek naar economisch interessante gewassen 1

10 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

(Ondanks de veranderingen in in- en uitvoer), blijft de handel binnen Europa groter in omvang dan de handel buiten Europa / wordt er meer in- dan uitgevoerd.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- James Cook krijgt de opdracht de wereld in kaart te brengen / bestaande ontdekkingen te controleren/verifiëren / 'natuurkennis' te bevorderen 1
- De ontdekkingsreizigers van de zestiende eeuw kregen de opdracht handelswegen (naar Indië) te zoeken / gebieden te vinden waar koloniën/handelsposten gesticht konden worden / het christendom kon worden verspreid 1
- Dit verschil wordt veroorzaakt door het achttiende-eeuwse rationalisme/verlichte denken / de wetenschappelijke revolutie van die tijd 1

12 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Het verband tussen de uitbouw van de Europese expansie en de trans-Atlantische slavenhandel is, dat deze expansie plaats vond in de vorm van plantagekoloniën in (Zuid-)Amerika, waarvoor (steeds meer) slaven uit Afrika nodig waren/die door de slavenhandel economisch succesvol waren / er in Afrika meer handelsposten moesten worden veroverd/opgericht om van de aanvoer van slaven verzekerd te zijn.

13 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Als de trans-Atlantische slavenhandel zou worden afgeschaft, zou er geen aanvoer van nieuwe slaven meer mogelijk zijn, waardoor de slaven op de plantages wel beter behandeld zouden moeten worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De bron lijkt beter bruikbaar voor een onderzoek naar de hoge belastingdruk, omdat de informatie over de belastingdruk betrouwbaar lijkt, want zelfs de kroonprinses schrijft dat de belastingdruk te hoog is/dat het volk het zwaar heeft

2

- De bron lijkt minder bruikbaar voor een onderzoek naar de populariteit van Marie-Antoinette, omdat de bron daarvoor niet betrouwbaar genoeg is, want hoewel uit haar beschrijving blijkt dat zij (als kroonprinses) wel geliefd is/wordt toegejuicht, dit geen betrouwbare informatie is, omdat het door Marie-Antoinette zelf (aan haar moeder) is beschreven

of

- De bron lijkt minder bruikbaar voor een onderzoek naar de populariteit van Marie-Antoinette, omdat de bron daarvoor niet representatief genoeg is, want het zou kunnen gaan om betaalde toejuichers / de toejuichingen hoeven niet de opvatting van de hele Franse bevolking weer te geven

2